

MEMO AAN DE RAAD

ZAAKNUMMER: 2023074105

AAN : de raad, t.a.v. commissie Samenleving en Bestuur

VAN : College van B&W

NAMENS DEZE : wethouder J.P. Spoor

DATUM : 24 oktober 2023

ONDERWERP : Evaluatie en vervolg regionale pilot Maatwerkregeling Energietoeslag 2023

Inleiding

Aanvullend op de landelijke regeling eenmalige energietoeslag is de GR Peelgemeenten op 9 januari 2023 met de pilot Maatwerkregeling Energietoeslag gestart. De pilot duurde een half jaar. Inwoners van de 5 Peelgemeenten konden gedurende deze periode een aanvraag indienen voor een Maatwerkregeling Energietoeslag (MET). We hebben u daarover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief op 17 januari 2023. De pilot is 9 juli 2023 gestopt. In juni is de pilot geëvalueerd. In deze raadsinformatiebrief informeren we u over de resultaten van deze evaluatie en het vervolg.

Uitkomst evaluatie Maatwerkregeling Energietoeslag

Het Dagelijks bestuur van de GR Peelgemeenten heeft, op advies van lokale uitvoering en beleid, op 22 juni 2023 besloten om deze regionale pilot niet voort te zetten. De pilot Maatwerkregeling energietoeslag heeft namelijk niet opgeleverd wat er van werd verwacht.

De verwachting was dat er regionaal 100 aanvragen zouden worden toegekend. In totaal hebben de 5 gemeentes lokaal 209 meldingen geregistreerd van inwoners die een beroep wilden doen op de Maatwerkregeling Energietoeslag. 35 van deze meldingen hebben geleid tot een aanvraag bij de GR Peelgemeenten en daarvan zijn er regionaal 22 toegekend. In Asten gaat het om 10 aanvragen waarvan er 7 toegekend zijn.

Het uitvoeringskader dat vooraf was opgesteld bleek in de praktijk niet goed werkbaar. Dit heeft een aantal redenen:

- Er zijn criteria opgesteld die er voor moesten zorgen dat de juiste doelgroep zou worden bereikt. Veel meldingen voldeden echter niet aan de criteria, met name rondom inkomen en energiekosten. Criteria betroffen de hoogte van de energierekening, de hoogte van het inkomen, de energieuquote, de woonquote en aanwezig spaargeld.
- Het uitgangspunt was om een goed en gemakkelijk uitvoerbare regeling op te stellen. Voor inwoners bleek het echter lastig om de gevraagde documenten aan te leveren, ondanks de ondersteuning die hiervoor lokaal beschikbaar was. Om die reden zijn verschillende inwoners afgehaakt.
- Ook externe factoren hebben een rol gespeeld bij het achterblijvend aantal aanvragen. Tijdens de pilot is nog eens een eenmalige energietoeslag van € 500 uitbetaald aan de huishoudens die ook in 2022 al € 1300,- had ontvangen. Ook konden inwoners vanaf 7 februari 2023 terecht bij het Tijdelijk Noodfonds Energie, waarbij voor huishoudens, die in aanmerking komen voor steun, een deel van de energierekening werd betaald.

- Daarnaast heeft het prijsplafond energiekosten in de eerste maanden van 2023 voor minder druk op de energiekosten bij inwoners gezorgd en daarmee waarschijnlijk ook minder urgentie om een beroep te doen op de MET. Tot slot zijn de energieprijzen gedurende deze periode gedaald.

Verhouding uitvoeringskosten en opbrengsten voor inwoners uit balans

Door het achterblijven van het aantal aanvragen is de verhouding tussen de regionale uitvoeringskosten en zorgkosten uit balans geraakt. De regionale kosten waren bij aanvang ingeschat op € 245.000, waarvan € 175.000 voor zorgkosten en € 70.000 voor uitvoeringskosten. Uiteindelijk bedragen de regionale uitvoeringskosten van de pilot € 76.167. en de zorgkosten €26.358.

Bijvangst

Door de maatwerkregeling Energietoeslag hebben een groot aantal inwoners zich gemeld bij Onis Welzijn. Zij kwamen vaak niet direct in aanmerking voor de regeling, maar werden wel op andere manieren geholpen, met name met doorverwijzingen naar hulp bij formulieren en schuldhulpverlening.

Vervolgstappen

De regionale pilot maatwerkregeling energietoeslag is 9 juli 2023 gestopt. Dat betekent niet dat inwoners uit Asten geen hulp en ondersteuning meer krijgen wanneer zij in financiële problemen komen. Door vroegsignalering van betalingsachterstanden op de energierekening, komen inwoners met betalingsachterstanden op de energierekening bij ons in beeld. Bij hoge betalingsachterstanden gaan wij op huisbezoek en beiden we hulp aan. Ook kunnen inwoners zelf aankloppen bij Onis Welzijn en het Sociaal Team Asten. Daar wordt onderzocht welke voorliggende voorzieningen kunnen worden ingezet.

Financiën

De kosten voor de pilot Maatwerkregeling energietoeslag worden door de individuele gemeenten zelf opgebracht. In november 2022 is besloten om voor de begroting vooraf een verdeling te hanteren van een aandeel in € 245.000 naar rato van het aantal inwoners. In de afrekening wordt de verdeelsleutel van het aantal aanvragen per gemeente gehanteerd. De zorgkosten voor de pilot voor Asten zijn € 5.131,-. De uitvoeringskosten zijn € 21.762,-